

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

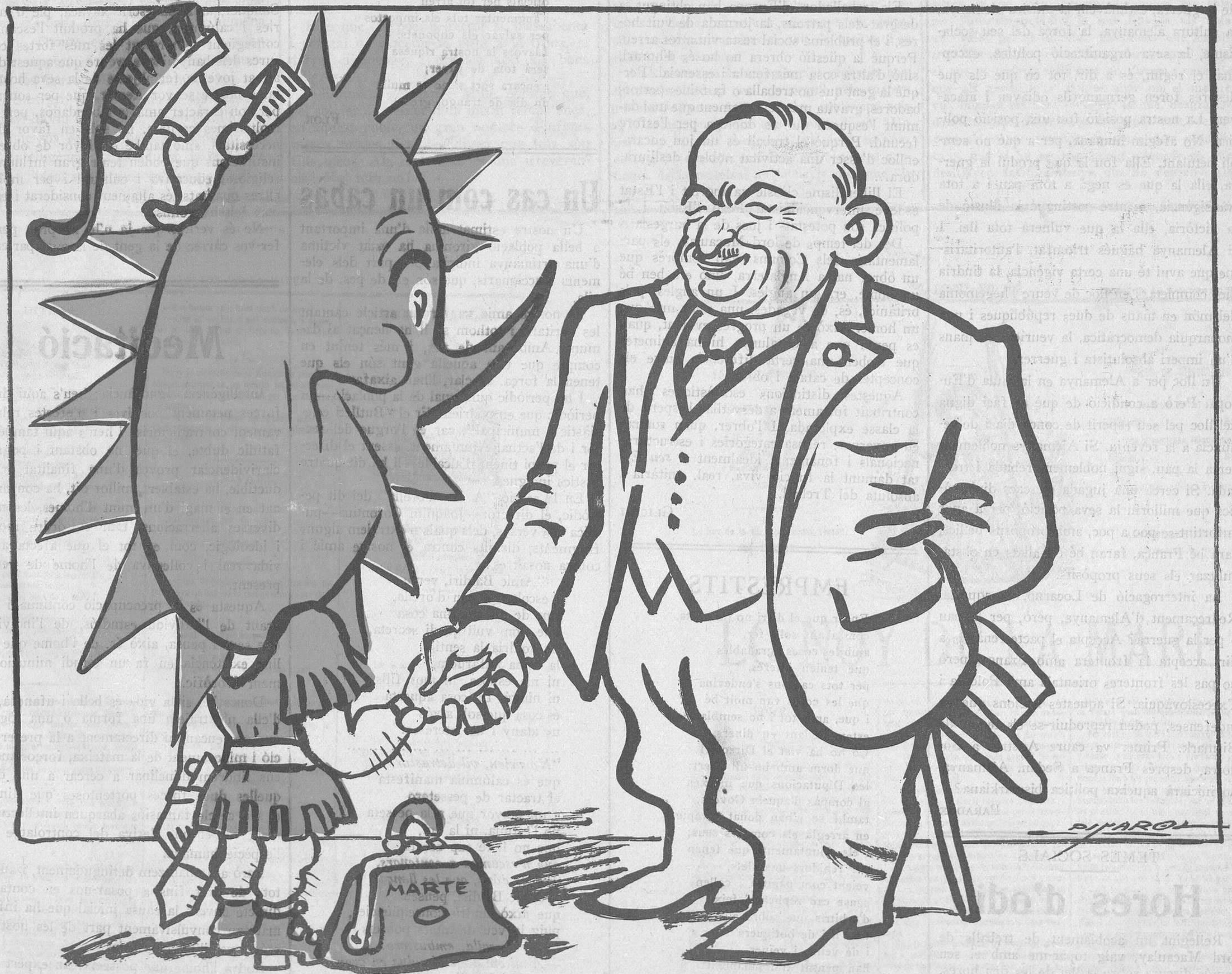
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagost)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

— Bé, noi, et felicito.

Aquest número ha passat per la censura governativa

LOCARNO

Recordem-nos d'en Víctor Hugo i de les seves frases, per a imitar-les avui. Què és Locarno? Res. Què pot arribar a ésser? Tot. En el petit jutjat de Locarno s'està celebrant la Junta de la Pau, i la sala que escoltà les mínimes sentències locals, pot recollir l'Estatut de la pau del món.

En pregunten: "Vostè, fanàticament francòfil, creu grata la presència d'Alemanya, a Locarno?" Si — responem —. "I grata, també, belligerància que li han concedit, i que pot esborrar tot el passat?" Grata també Jo, i com jo tots els que comparteixen els meus sentiments, no sentim cap rancúnia envers Alemanya en si mateixa, com els germanòfils la senten per la França. Abans de la guerra, estimàvem la música alemanya, la cultura alemanya, la força del seu socialisme, la seva organització política, exceptuat el règim, és a dir, tot ço que els que després foren germanòfils odiaven i atacaven. La nostra posició fou una posició política. No afegim humana, per a què no semblí petulant. Ella fou la que produí la guerra, ella la que es negà a tota pau i a tota transigència, mentre sostingué la il·lusió de la victòria, ella la que vulnerà tota llei. I si Alemanya hagués triomfat, l'autoritarisme que avui té una certa vigència, la tindria més completa, i en lloc de veure l'hegemonia del món en mans de dues repúbliques i una monarquia democràtica, la veuríem en mans d'un imperi absolutista i guerrer.

Un lloc per a Alemanya en la taula d'Europa. Però a condició de què es faci digna del lloc pel seu esperit de concòrdia i de renúncia a la revenja. Si Alemanya noblement cerca la pau, sigui noblement rebuda i tractada. Si cerca una jugada d'escacs diplomàtics que millorin la seva posició, per a anar enfortint-se poc a poc, amb propòsits bèl·lics, farà bé França, faran bé els aliats en obstaculitzar els seus propòsits.

La interrogació de Locarno, és aquesta. Redreçament d'Alemanya, però, per la pau o per la guerra? Accepta el pacte renà, és a dir, accepta la frontera amb França, però no pas les fronteres orientals amb Polònia i Txecoslovàquia. Si aquestes nacions queden indefenses, poden reproduir-se els temps de Bismark. Primer va caure Austria a Sadowa, després França a Sedan. Alemanya, no iniciarà aqueixa política bismarkiana?

PARADOX

TEMES SOCIALS

Hores d'odi

Rellegint un acoblament de treballs de lord Macaulay, vaig topar-me amb el seu famós discurs sobre la llei de les deu hores, pronunciat a la Cambra dels Comuns l'any 1846. El gran historiador i crític anglès, conservador militant, en plena edat d'or del lliberalisme, entre un assaig lloant al poeta

Tennyson i una frase despectiva per Sant Agustí o Bentham, s'alçava del seu escó en defensa de les reivindicacions dels treballadors, reduïts aleshores a una condició inhumana, bestial.

Pocs anys abans d'aquest discurs, l'horari de treball era de quinze hores pels homes i de catorze pels infants i adolescents. Aquest règim malvat produí efectes tan desastrosos, que es permeté reduir la tasca dels menors a una jornada d'onze hores. L'Economia anglesa no se'n ressentí pas gens, ans al contrari, disminuí la mortalitat infantil, es regeneraren els costums i es perfeccionaren els mètodes de treball i utilitatge.

Lord Macaulay pensava, en 1846, que un treball diari d'onze hores era excessiu per a un organisme tendre, per a un ésser que hauria d'estar en les mans protectores de la família i el mestre. Però els diputats fabricants de Manchester i de Leeds, que és com si diguéssim de Sabadell i Bilbao, tingueren dues meravelloses idees. La una és, que si els nois anglesos treballaven una hora menys, l'Economia nacional s'enriquiria, i l'altra, que el govern no pot ni deuen immiscir-se en els afers dels ciutadans.

Aquest discurs de lord Macaulay és gairebé centenari, i com es veu, no és encara prou vell. Els mateixos arguments, de banda i altra, s'esgrimeixen avui amb igual mestria i coratge.

Els treballadors d'Europa han obtingut, a desgrat dels patrons, la jornada de vuit hores, i el problema social resta viu a tot arreu. Perquè la qüestió obrera no ho és d'horari, sinó d'altra cosa més fonda i essencial. Perquè la gent que no treballa o fa feines pertorbadores, gravita més feixugament que mai damunt l'esquena que es doblega per l'esforç fecund. Perquè el treball és un jou encara, enlloc d'ésser una activitat noble i deslliuradora...

El lliberalisme clàssic va morint i l'Estat esdevé intervencionista. Però l'Estat i la política són potestat i jocs de la burgesia...

Des del temps de lord Macaulay, els parlamentaris dels Comuns han comprès que un obrer nat a Anglaterra, sinó era ben bé un home, era un anglès. I un anglès, pels britànics, és, de vegades, una mica més que un home. Això és un progrés evident, quan es pensa que a Catalunya hi ha animetes que troben una certa diferència entre els conceptes de català i obrer.

Aquestes distincions escolàstiques han contribuït fortament a desvetllar l'esperit de la classe explotada. I l'obrer, quan somnia en governar, refusa categories i estructures nacionals i fonamenta idealment el seu Estat damunt la funció viva, real, unitària i absoluta del Treball...

GLICINI

EMPRÈSTITS

Encar que el diari no ho porta, com abans solia fer, amb les coses agradables que tenien interès, per tots cantons s'endeuina que les coses van molt bé i que, amb tot i no semblar-ho, estem nedant en diners. Ço ho ha vist el Directori que dorm amb un ull obert; les Diputacions que marxen al compàs d'aqueix Govern, també se n'han donat compte en arreglar els comptes seus; i els Ajuntaments que tenen per regidors uns alets, veient com paguen i callen sense cap rèplica el feix d'arbitris que sobre ells pesen, tota llei de botiguers i de veïns i veïnes, han pensat tranquil·lament que aquí a Espanya arreu es troben els quartos com a bolets, la collita més barata, car no demanen conreus.

I en veure que els rals abunden, que tothom es diverteix, que les dones van tan maques, que tot s'apuja de preu

quasi tant com un barret, s'han resolt a fer ingressos tan grossos com pugui ser, per tal de què a les armilles hi restin ben pocs calés i evitar que així no pugui gastar en vicis la gent.

Endut per tan noble idea aviat veurem al Govern llençar al carré un emprèstit com cap mai se n'hagi fet de tant gros, i de seguida que el primer s'hagi cobert, al mercat veurem com posen les Diputacions el seu, i així que aquest es cobreixi, que no caldrà esperar gens, sortirà a provar fortuna el del nostre Ajuntament, tots ells abrigats a l'ombra del consorci de banquers que les emissions arriben tot just surten al carrer, enlluernant els que gosen tallant cupons sovintet.

Més tard, que ja la moneda escassegi novament, quan la plata tingui prima i en tingui l'or molta més, poc a poc en darem compte del mal negoci que hem fet i de què la nostra armilla s'és aprimat de valent, mentre veurem creixè els dèficits oficials per tot arreu i augmentar tots els impostos per salvar els cuponets. Llavors la nostra riquesa serà tota de paper; i encara sort si no es mulla un dia de tràngol greu.

FLOK

Un cas com un cabàs

Un nostre estimat amic d'una important o bella població gironina ha estat víctima d'una artimanya indigna per part dels elements reaccionaris, que són els de pes, de la vila.

El nostre amic va fer un article cantant les veritats, i tothom se li ha llençat al damunt. Amb tant de pes, i més tenint en compte que tota aquella gent són els que tenen la força, és clar, l'han aixafat.

I un periòdic quizenal de la població — un periòdic que en podríem dir el "Butlletí eclesiàstic i municipal", car és l'orgue del rector i de l'actual Ajuntament, essent el director el propi tinent d'alcalde — li ha dit quatre fàstics indignes.

En la secció "A cau d'orella" del dit periòdic, el director — Joaquim Coromina — publica uns versos, dels quals n'extraiem alguns fragments, dirigits contra el nostre amic i contra nosaltres:

"Amic Baldiri, veniu i escolteu a cau d'orella, tinc de dir-vos una cosa que, com vull quedar secreta, no voldria la sentís la veïna xafardera, ni ma esposa, ni mos fills, ni ningú. La cosa aquesta és cosa que sols a vos us atany i us interessa."

"No veieu, vil detractor, que és calúnnia manifesta el tractar de pessetero a un senyor que a la pesseta no l'estima, ni la vol, que no li té cap afecte, que n'escampa a centenars, que les dóna, que les llença?"

Amic Baldiri, penseu que això tindrà conseqüències, puig la veu de molts pobrets us dirà: *calla, embustero!*
— *A mi em dóna almoïna en gran!*
— *A mi m'ha lliurat d'un deute!*
— *A mi em passa carn i pa!*
— *A mi medicina i metge!*"

"Quina llàstima, oh Baldiri, que siguent com vareu ser-ne distingit solemnement en l'escola de Porqueres, així volgueu malmenar les vostres qualitats "belles" escriguent en periòdics que cap importància tenen i que sols llegeix l'estúpid que no sap llegir apenes o que tot ço més llegeix confegint la lletra impresa; que riu quan veu capellans secs o majordones lletges, o bé escolans amb bigoti escurant les canadelles, o una velleta amb rosaris o rectors amb la cistella."

Us heveu convençut qui són aquesta genteta? I com si tot això no fos prou, el propi Joaquim Coromina diu en la secció "Informació":

"El diumenge, 20 del passat setembre, aparegué en un periòdic asquerós de Barcelona, del qual s'enviaren alguns números a nostra ciutat, un escrit d'un jove, que des d'algun temps ve publicant de tant en tant cròniques a *La Publicitat*, *El Diluvió* i no sabem si a altres periòdics, completament desprovistes de sinceritat i falses en ses afirmacions."

"Ara, les emprèn des de la pestilent CAMPANA DE GRÀCIA (que viu de l'escàndol, de les burles grosseres contra la Religió i de difamar a persones eclesiàstiques) contra nostre estimat senyor Pàrroco, Dr. D. Angel Sauquer, amb un escrit xavacà, ple d'injúries i calúnnies que ha produït l'escàndol consegüent i merescut les més fortes censures dels banyolins, al veure que aquest destinat a nostre senyor Rector, que per son zel, per son caràcter amable i bondadós, per ses moltíssimes caritats, no sols en favor dels necessitats, sinó també en favor de obres i institucions que poden tenir gran influència religiosa, educativa i cultural i per moltes altres qualitats, és altament considerat i estimat dels banyolins."

No és veritat que ja n'hi ha prou per a fer-vos càrrec de la gent de la qual parlem?

Meditació

Intelligència, Ignorància; heu's aquí dues forces netament positives i d'efectes relativament contradictoris; i heu's aquí també el fatídic dubte, el que, no obstant i poguer clarividenciar proves d'una finalitat irreductible, ha establert, millor dit, ha conjuminat en el magí d'un munt d'homes, les més diverses aberracions, tant en ordre moral i ideològic, com en tot el que afecta a la vida real i colectiva de l'home de l'edat present.

Aquesta és la preocupació contínua i vibrant de l'individu estudiós, de l'individu que sent i pensa, això és, de l'home que de llur existència en fa un estudi minuciosament filosòfic.

Doncs bé, si la vida és bella i ufanosa, si d'ella n'extraïem una forma o una lògica que ens encaminí directament a la preservació i millorament de la mateixa, forçosament ens tindrem d'inclinar a cercar a una d'aquelles dues forces portentoses que dintre el seu cercle fantasiós abarquen intel·lectualment tot el que deriva del controlatge de l'espècie humana.

Però ara analitzem detingudament, i anem tots de dret fins a posar-nos en contacte directe envers la causa inicial que ha inflammat tan convulsivament part de les nostres més sensibilitats artèries.

Podrà l'home que posseeixi un expert intel·lecte a base d'un gran acumulament de sàvies experiències, pròpies i comuns, o sigui, l'home que per a desenrotllar més àm-

pliament les seves facultats mentals i espirituals (allunyades de tota tendència especuladora) s'ha llençat fervorosament dintre l'abim, enlairant-se paulatinament, fins a albirar la cúpula de la mai prou ponderada Intel·ligència, ésser incommensurablement feliç dintre la societat actual?

No crec que ho pugui ésser incommensurablement, ni tan sols momentàniament, en primer lloc, perquè l'home que degut als seus afanys s'ha sapigut seleccionar d'entre la multitud analfabètica, àdhuc sempre i en tots moments ha d'ostentar una norma esmeradíssima de grata commiseració i d'immi-llorables sentiments, els quals, posats en consonància amb aquelles altres qualitats no menys meritòries, faran d'aquell home que es caracteritzi simultàniament damunt de la gran majoria per la seva capacitat i honradesa.

I en segon lloc, perquè l'ésser que té inculcades aquestes dues virtuts omnipotents, mai, en cap concepte, podrà deslliurar el curs de la seva existència, dintre aquella vida atraient i captivadora, puix, com res li serà indiferent, en tot trobarà obstacles i penúries.

Mes, si ara volem dexifrar part de l'origen d'aquella altra potència dictaminada pel nom de Ignorància, fàcil ens serà observar, sots el punt de vista momentani, que aquesta està purament engendrada de la manca absoluta de cultura, física i moral, a l'ensems que de tota aquella munió d'exquisiteses i instruccions elementals, requisits que quan deixen d'existir dintre la màquina humana, fan que l'home es transformi en un autòmata, emperò, no per això queda desheretat de les faustes il·lusions simultànies, mes tot el contrari, si amb ell no hi viu l'esperit, en canvi hi viu la matèria, i amb ella l'home!

El que ens ve plenament a demostrar que si la Intel·ligència, la saviduria, la compenetració i l'ideal són armes valuosíssimes i in-

dispensables per a poguer fer front contra les contínues lluites de l'adversitat eterna, mai, llevat rares excepcions, aquestes tindran la sublim grandesa de virtuositat, de què els mortals ostentadors d'elles desgranin harmoniosament els jorns de la seva apesadora existència dintre aquella era inconfundible de pau i de benaurança general. Mes, no succeirà pas d'igual faisó pel vulgo, per l'analfabet, ni pel denigrant, els quals, orfes de tota emoció fictícia i real, faran de què el desenrotllament de la seva vida, relativament fantasmagòrica, sigui dintre la més clara i bella llum de la inexperiència, encara que la seva fulgurosa resplendor els enlluerni per tota una eternitat!

Heu's aquí el fatídic dubte.

CLAUDI SUMALLA

Canvi de color

A certa vila de Catalunya, sigui per la roentor del sol, o pel fred de l'hivern, o perquè les aigües són fortes, o pel que sigui, els homes i dones són bruns. I, sembla natural, tots els infants havien de néixer bruns.

Fa cosa d'un any, que anà al poble un rector nou, un home jove, ros com un fil d'or.

Es clar, com que aquella gent no estava acostumada a veure gent rossa, tothom admirà el rector.

I, ara ve ço estrany. Des d'aquell dia tots els infants de la vila néixen rossos... La gent, les velles sobretot, no fa més que murmurar i mirar-se un xic esparverades el nou rector.

Fins que, fa poc, el rector se n'assabentà i per tal de sincerar-se pujà a la trona, el darrer diumenge, i predicà així als bons feligresos:

—Estimats germans: M'he enterat que, pel sol fet de néixer d'un quant temps ençà, en aquest poble, un gran nombre d'infants rossos, males llengües diuen que tots són fills meus. Ah, no! Això és una irreverència! No, tots no!

Per excés d'original, deixem aquesta setmana de publicar la secció de «Batallades de tot arreu».

Cantarelles barates

El dia que tu et coneguis que estàs molt enamorat ja pots dir que "ha begut oli" la teva tranquil·litat.

Quan vagis a confessar-te ja la pots dir la veritat... ara, dir-la quan hi siguis, això, ja és més delicat.

Favors i sacrificis en pots fer tants com vulguis a tothom... Suprimint-hi sempre el "té" i aplicant-hi en canvi el "dom".

Quan te diuen una cosa que no puguis dir a ningú, és que aquell es descarrega per carregar-te an a tu.

JOSEP BARNET

BLANES

Per fi, després de molts anys de grans lluites, per part d'un partit que, representat per un sol home, en diuen el partit republicà, s'ha inaugurat en aquesta vila la meitat d'un edifici per a escoles.

Amb motiu de la inauguració, vegérem com dit home llençava tot son orgull pels carrers per medi d'unes fulles, de les quals era sols ell l'autor, però com que segons diuen "Un home sol és molt poca cosa", la signà en nom de tots els que ell representa, però dins el contingut de la mateixa no hi havia més que "la

voz de mando", ja que dirigint-se als seus, deia "republicanos, el que no asista a la inauguració de mi, digo, de nuestra escuela, serà un co-barde, o un traïdor", aquestes paraules, creiem nosaltres que demostren ben clarament l'urgent necessitat d'escoles, i a l'ensems, que no són prou adequades per a dir-les davant d'un acte de cultura.

La inauguració fou un gran èxit, tota la casa dels republicans guarnida i il·luminada, molts platets i bombos pels carres, balls, un "lunch", i ja estan inaugurades les escoles.

Però no puc passar d'aquí sense fer notar un detall, que no va passar inadverit a ningú, el qual feu el de veure el partit republicà anant amb la bandera espanyola, ço que és molt natural, però amb un clergue a la seva dreta, per a fer les benediccions, el qual féu que hom, que no ho sabia, preguntés qui formava dita comissió, ja que ningú hi haguera vist als republicans.

Nosaltres, que jutgem sempre les coses des d'un lloc més alt, no hauríem dit res si per a adquirir les seves anhelades escoles laiques haguessin baixat al terreny a què les circumstàncies els han portat, però tan sols per a què després s'enlaressin més, no per a quedar en el mateix lloc a què baixaren, ja que així sols hem guanyat un nou edifici, que ja és molt, però que per a la instrucció del nois no representa res, ja que rebran la mateixa instrucció que abans.

Un cas que, encara que insignificant, ha pogut notar tothom en els pocs dies que funcionen, és el de veure al senyor mestre com enlloc d'iniciar-los envers l'amor i la llibertat, els obliga forçosament anar a comprar tots els materials necessaris a una certa llibreria; no sabem si és que no tingui gaire amistat amb les altres o què, però creiem que ho fa tan sols per l'interès metàl·lic, ja que fins fa als nois un "vale" per al llibreter. Es potser que les altres llibreries no li han donat descompte? Sigui el que es vulgui, nosaltres no podem consentir que als petits se'ls obligui anar on el mestre vol, iniciant-los vers l'interès, ja que, desgraciadament, l'aprendran més tard; per tant, demanem al senyor director en quefe dels republicans, que si bé no han pogut adquirir ço que desitjaven, facin, almenys, que no s'ensenyi als

LO NOY DE LA MARE.

DITXOS.

Tú, nineta, a ningú estimes Y 't rodejien cent amants... Sempre Déu ha de dar favas A aquell que no té caixals.

Te vaig dir que te estimava Y 'm vas respondre una fresca; No es estrany perquè del úm No se 'n poden couir peras.

Jo te demanava amor, Tú matrimoni buscaves Sens pensar que essent auell Val mes de bosch que de gavia.

Habentme escapat de aquella No 'm vull comprometre ab tú, Perquè lo gat escaldat Fins de la aigua freda fuig.

Per un altre 'm vas deixar, Y are estàs sens mi y sens l' altre; Aixís sabràs que la mel No es per la boca de l' ase.

Perquè tinc diners me buscas Sens comptar mos cinquanta anys; Nineta, no me arreplegas, Sè que es dur lo bou al ast.

Lo cusi.

Un home que tenia una fortuna se trovà arruïnada gracies a moltes desgracies, de modo que després de pagar tots los seus deutes li quedà justa una pesa de dos. Per aconsolarlo li digué lo últim acreedor:—¡Vamos, home! no 's queixi, que encara que haigui vingut a menos no podrà dir que se queda sense un quarto.

Aquet relotje atrassa, deya una senyora a la criada, adellànal una mica. —No pòt ser, perquè està tan a la hora que cauria.

Un distingit professor de la Universitat central, trovanse ab nosaltres en familia, nos deya: —Los criticadors que en las produccions artísticas sols hi venen los defectes y aquells que en la historia rebuscan fets deshonrosos pera acumular capítols de cárrech contra certis personatjes ó insituciones, se me figuran escarabats piloters, que en compte de aprofitar com la papallona y la abella lo perfum y colorido de las flors, treballan ab la materia mes repugnante de la naturaleza. Recomaném aquesta considerassió al gasetiller de «El Principado».

Un cassador ab l' escopeta al coll, que tot cassant s' havia perdut, preguntà a un pagès que estava fangant en un camp:

—Bon home: ¿per hont tinc de tirar? —¿Qué m' explica a mi! contestà 'l pagès. Tiri per hont vulgui mentres no 'm tiri a mi, que no soch cap cunill.

Un juje al sortir de la Audiencia tenia per costum lencarse en un quarto tot sol ab mitja dotzena de gossos; preguntat per qué ho feya, respongué: —Després de haber sentit tants informes, tinc necessitat de veurme entre animals que no parlen.

EPITAFI.

La mort no logrà cap cambi, Al que aquí jau, fer sufrir Calavera era en lo món, Calavera 's trova aquí.

May me he pogut menjar una llagosta tot sol—deya un fart—á lo menos hem de ser dos: jo y la llagosta.

—¿Quant val aquest barret? —Tres duros. —¿No 'n pòt treurer res? —Prou, ¿Vol que n'hi tregui las alas?

—Sab en quin temps se inventaren las armas de foc? —Jo crech que són tan antigues com lo món. —¿Qué diu, home? —Miris, segons la Biblia, lo àngel que guardava la porta del Paradís deya una espasa de foc, luego ya hi havia armas de foc.

—¿Tè rabó!

SÍMILS ATMOSFÉRICHS.

¿En qué se sembla lo cel núvol a un borratxo? —En que no està seré. ¿En qué se sembla lo cel quan vol ploure a una cullera y forquilla? —En que es cubert. En qué se sembla l' aire d' ivern á un no d' una noya? —En que gela. En qué se sembla l' humitat dels matins d' estiu á una guapa noya blanca? —En que es rosada. ¿En qué se sembla l' humitat de la atmósfera á un home divertit? —En que fa bromas. ¿En qué se semblan las tempestats d' estiu a las criaturas rebecas? —En que fan tronar y ploure.

ENDEVINALLA.

Soluciones á las xaradetas. I. Sa-bó.—II Ma-pa. Solució al geroglífich. Gènit y figura, fins á la sepultura.

XARADETAS.

I. Tot es dintre ma primera, Lo ximplet té poch segon. En lo temps de las glassadas Se torna blanc lo meu tot.

II. Terra y mar forman primera, Dos y tres ha, tot fuster. Qui lo meu tot no venera No es catalá ¡cn ha de ser!

GEROGLÍFICH.

En lo próxim numero donarem las sol-lucions.

E. R.—Ignocent Lopez.

Barcelona, 1866.—Imprenta de Narcís Ramíer y Compañía. Pasaje de Escudellers, numero 4.

Any I.—Núm. 15.

I. LOPEZ, EDITOR.

Diuenje 16 Setembre 1866.

PUNTS DE SUSCRIPCIO.

LLIBRERIA ESPANYOLA DE I. LOPEZ, EDITOR. Carrer Ample, 26. y Rambla del Mitj, 20. BARCELONA.

Lo Noy de la Mare se deixarà veurer cada setmana.

PREU DE SUSCRIPCIO.

BARCELONA, PORTAT A CASA. Trimestre. 6 ralets. FORA DE BARCELONA, FRANCH DE PORT. Trimestre. 6 ralets.

Un número suelto, 4 cuartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ, Carrer Ample, 26, llibreria.

LO NOY DE LA MARE.

ROMERIA.

—¡Abont aneu! —A Montserrat! —¿De abont veiu? —De Montserrat.

Sijo fos un sabi, ó al menos socio del Ateneo, podria dirlos hi ab tó de sulfisensia y com qui deixa anar una màxima may sentida, que lo mes difícil del món es fer riurer; pero com no só mes que lo que só, 'ls ho dich com una vulgaritat que de molt anjich tothom sab, perquè es notori que en aquest món hi há sempre molts mes motius de ploure que de fer una rialla.

Per això es que moltes vegadas lo Noy se trova ennavelat y sense saber com surtirsen pera contentar als suscripciors que lo llegeixen com antidoto contra la melancolia; per això á voltas hem de buscar los assumptes de los articules tant infructuosament com Diógenes buscava un home, y apesar del nostre cuidado, en Lopez se enfada y diu que lo fem quedar malament.

Veyam, avay, ¿qui pagarà la festa? Estem en setembre, mes de ayguats, fruita y romerias... parlem de romerias; y entre ellas, de la mes celebrada, de la de Montserrat. De aquest modo y ab una escacta descripció podran figurarse que hi han estat los que no han pogut ó volgut anarhi.

Si tots los que pujan á Montserrat ho fessin animats de fé religiosa pera adorar á la Verge moreneta, no tindriam res que dir, mes que alabarlos del fondo del nostre cor. Pero apart

de aquets, que són poch, tots los altres hi van per aprofitar lo xellís ó llibre; ab que se solemnisia la fontada mes magna de tot l' any. Aquets últims son aquells que no surten may á fora sens tenir una font abont esmorsar; y ¿vosés pensarán que beuen aygua? No senyor, no 'n tastan una gota; sols la aprofitan pera refrescar lo vi.

De aquets son los que se aconvoyan en colles numerosas y ténen bandera y música y caball per lo president y burros per la minestra; Jos que van ab uniforme, posan los gapeuts y las criaturas á devant y mes á devant encara uns bons mossos ab descomunals culleras y forquillas parodian los hatxeros.

De aquets son també los honrats menestrals ó pagesos que per tot portan las donas y criaturas y cunyadas y cusins; que avans anavan ab carro propi ó ómnibus de lloguer y que no se descuidan de aprofitar los pollins de Colibato ó la abandonada carretera de Casa Massana.

De aquets son finalment los tourists, artistas y gent de letras, que en Montserrat sols veuben las empinadas rocas, joch de la naturaleza, y las líneas arquitectónicas, joch de la humanitat.

Tots ells, quan arriba la hora, corren cap á la estassió y se embarcan en lo carril (sens pararse en si lo xiulet diu malo, charro, feo, cursi, ó altres paraules, com suposa lo senyor Manyer), y volan, y avansan y arriuan. ¡Ja hi son! Figurémnos també que hi son nosaltres; ¿qué veym? per lo prompte gent... molta gent... massa gent. Tanta, que lo que

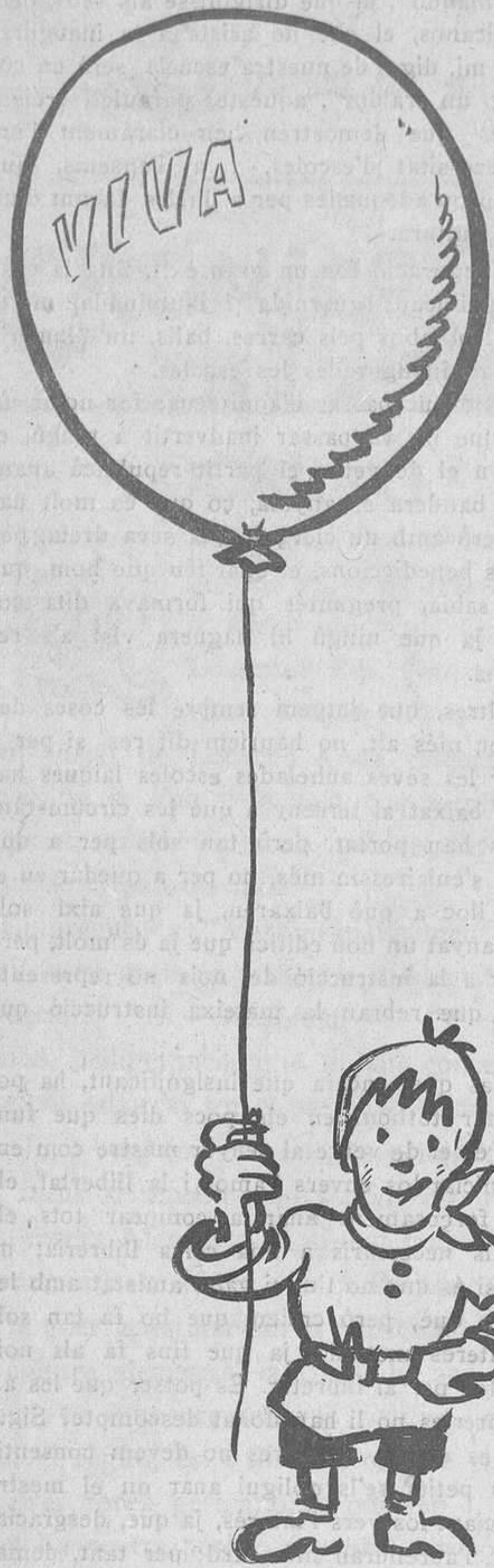
sols hi haigui estat en dias de festa, se riu d' en Patxot quan diu que Montserrat es la meae agradable de las soletats.

Per cert no se trova tant romani en la montanya, com romers en lo monastir; y allí van y vénen, y encenan foc y fan fum y jugan y critidan y xisclan. Cada colla domina tiránicamente lo lloch de que se ha apoderat; se amon-tonan las mil y una especies de vehiculis que han conduhit los visitadors; per tot se cou; per tot se salta; tot se trova convertit en cunya y saló de ball. Es un alborot titánich que trasporta tots los vicis de la societat al lloch que de ordinari ompla ab sa verdor la naturaleza.

Los que han arribat primers, ó están en infinitas rellacions ab la gent de aquella terra, no ténen de qué queixarse. No hi há por de que 'ls falli lo quarto de Sant Lluis ó qualsevol altre, conegut per sa comoditat y esbarjo, ab lilit tons y roba neta. Mes ¡ay dels descuidats! Pobres dels que han fet tart! Quedaran com la ànima de Garibay entre lo cel y la terra, sense poder aprofitarse de cap dels dos.

Ni una pedra trovarán en que assentarse, perquè tot està ocupat. Quartos no n' hi há, lili menos; si vol, que se ajegui á la serena, sobre un matalàs de palets y licorellas.

De aquest modo pòden passarse vint y quatre horas, ó mes, en pen... dich mentida, lo qui vullia variar de posició pòt agenollarse en lo temple, sempre que li donguia la gana. Aixís se passa el dia (á lo menos molt entretingut), y quan arriba la nit? ¡Pascencia! que es la virtut que en Montserrat mes se exercisia. Se passen alzas y com se poden las horas foscas,

La Pepa

petits infants aquesta mena de coses, que sols van contra la instrucció d'ells mateixos, ja que per la seva instrucció és tan sols pel que nosaltres devem vetllar.

La Veritat

La pasteleria anglesa "Venus" ha inaugurat el seu establiment completament reformat. Es un local que fa goig de debò, i de l'excel·lència dels pastels de la casa ja no cal parlar-ne. En l'acte de la inauguració vàrem ésser obsequiats amb alguns, i ens en vàrem llepar els bigotis.

El senyor Nebot, des de Califòrnia, ens ha tramès una targeta saludant als lectors de LA CAMPANA. Us passem, doncs, la salutació. I que n'estareu de contents!

El dia tres d'aquest mes, el doctor Petit i Freixas donà una important conferència al "Foment Martinenc" sobre "El càncer en son aspecte social". Fou una conferència importantíssima.

En la darrera sessió municipal, hom diu que hi hagué, secretament, renovació de personal. Ho creiem, encara que ens diguessin més. Perquè, ja suposem qui són els que han ascendit.

Se han decidit a treure el pas per carruatges que havien obert a la Rambla davant del carrer de Ferran. Si tant li fa que el treguin com que no, al capdavant aviat ha d'ésser "boulevard" tot.

Diuen que aviat s'aixecarà el càstig al "Barcelona". Llavors, per a mostrar el seu saber, jugarà un partit de futbol a la Plaça de Catalunya, que ja és tot el que es pot dir.

-Ave Maria Purissima, es pot entrar?

Nobody: Ens ha plagut. Mireu, ja està donat.—Un sagristà sense feina: Anirà, anirà aviat; però, molt, molt, retocat.—La Veritat, de Blanes: Sí, segurament anirà.—Un Deista

Cristià: Està molt bé, però no ho podem fer anar. Primerament, és molt massa llarg.—J. B.: La poesia i la prosa, acceptades; però no per anar a l'Almanac. A la prosa li treiem la signa i quedarà com una simple anècdota.—Formiguera: El vostre món no va ni amb rodes.—J. B.: Tampoc.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, CARRER del Oim, número 8

LO NOY DE LA MARE.

si no se prefereix tornarsen a Monistrol, dant per terminat lo viatge, ó ficar-se en la pallissa, ahont podrà participarse de un totum revolutum de homens, donas, xichs y grans, de particulars quadros, y curiosas escenas de...

Vamos, los hi dich que dona gust! Al últim ve la hora de tornarsen. La festa ja se ha acabat: tothom va a la montanya. Allí se trova, en lo descens, broma y bullissi y mes monas que en Tetuan.

Las veus roncas ja se negan a fer crits; las camas no oheixen al ventre que las porta y se arrastran penosamente costa avall. La quietut y el desaliento suceheixen a la alegría de avans. Lo carril va englutint los torrents de romers de la montanya y los vomita en los andens de Barcelona. De allí se espargeixen místichs y silenciosos per los carrers y se confonen ab la ciutat.

Tot es acabat; sols queda lo recort de una bromassa y... fins al any vinent.

Lo endemà "El Diario" comunica als seus lectors que «a pesar de la concurrencia no hubo que lamentar desman alguno.» Traducció literal: que no hi va haber cap mort.

L' AVI.

LO QUE PASSA.

En lo món tot passa, Tot passa en lo món. Passan advocats, Mestres y doctors, Fins per bestia grossa, També passa 'l bou; Passan las monedas, Las falsas y tot, Que pel que no ho sab Tot lo gruch es or; Al peix, si no 'l passan Ell se passa sol; Passa 'l Carnestoltes, La festa del Born; Passa la Quaresma; Passa 'l mes de Agost; Y ara pel Setembre Passa la calor. Ja 'ls de las barracas Plegan los taulons Perque se retreuben Tots los nadadors; Ja 'ls ancells no cantan, O cantan molt poch Y 'ls farsells arreclan Per tocar lo dos; Ja las moscas, ara, Quasi han fet a tots; Ja 'ls mosquits no volan Del lit al redor; Ja 'l que es a la torre Toca 'l pirandó Y ve a Barcelona Tot colrat del sol; Ja al Principal diuhen Si vindrà res bo;

Y los del Liceo Treuhen ja la póls De tota la orquesta, Fins la del violon, Que allí, per tocarlo, Tots s' hi pintan sols; Ja en l' Odeon fa dias Que hi fan molts morts; Ja obran lo Romea Tot vestit de nou. Aixó es lo que passa, Y algo mes que aixó. L' ONCLE.

Recomenem als nostres lectors un article de El Principado de dimecres passat, que 's titula: No son hombres todos los que mean en pared. Lo titol encara no promet lo que dona l' article.

Diu aquest periódich que 'ns podiam excusar la lámina del nostre número anterior. L' article sobre 'l que reclamem l' atenció, no 's pot excusar, perque l' assumpte es lo mes excusar que 's pot donar. En aixó no hi han excusos que hi valguian.

Lo peixás que ensenyan al cap de munt de la Rambla es una bestiola que mereix la pena. Abell ja n' hi hauria per atiparse una Quaresma entera y encara ne sobria un bon xich per fer ab arrós los dias de Pasqua.

FABULA.

— Mira, li deya una pussa A un pobre bou que llaurava, Mira aquest sòch que tort quoda; Quina feyna las mes mala! No en va te diuhen los homens. Que per bestia grossa passa. — Dispensi, senyora pussa, Dispensi, 'l bou contestava, No pensava que per có Se posés tant enfadada; Mes observi que 'l motiu De haber notat esta falta Es perque entre los sòchs drets Aquell que es tort, mes ressalta. Redactors de cert diari: La sabeu aquesta fibula? Jo ja la dava de cor Quan petit a estudi anava. Lo MESTRE.

REFRANS ADOBATS.

A pedregada forta, ganancias pels vidriers Gat ab guants, ningú n' ha vist may, De mica en mica, se buyda la pica. Com mes petita es la nou, menos menjar hi ha.

En lo estiu, tota cuca viu, menos las que 's moren. Boigs fan billas, si 'n fan. Si vols ser Papa, tréteu del cap. La pedra que cau del cel, deixa als fotógrafos sense vidres.

EPÍGRAMAS.

Un pinxo de Barcelona Girant una cantonada Ensopegà ab una pedra Y al moment digué una gràcia.

De don Cosme diu la gent Que per ser rich res li falta... ¡Ojalá tingués ple 'l cap Com té plena la butaca!

Mentres tothom parla de crisis y suposa que no tindran pa totes las bocas que 'n vullian, se ha obert en Barcelona un nou papadinerio baix la forma de fonda que, ab lo nom de Hotel Peninsular se ha plantat en lo carrer de Sant Pau. Apart de la bona distribusió, comoditat y luxu dels quartos, lo mes notable es lo menjador: primer: perque allí se hi serveixen per poch diners uns àpats que 's hi podem assegurar que valen una India, y segon: perque la sala disposta, adornada y pintada per lo constructor senyor Farrés, y los germans Vancellis, satisfá sentiments mes elevats que la gula. De tots modos los forasters y los farts están de enhorabona y nosaltres, sense ser dels uns ni dels altres, nos ne alegrem.

Senyor relojer, aquest relojerse m' ha parat — Home, que té de estrany, si lo heu omplert de oli. — Aixó si que no; li vaig tirar ab lo setrill de la cuyna y ab un cuydado...!

Un marit, cansat de las molts festas y posturas que li feya sa muller li digué un dia: — Apartat, dona, que ets pesada! semblas una mosca d' ase. Ella sonrient preguntá: — Y lo ase qui es?

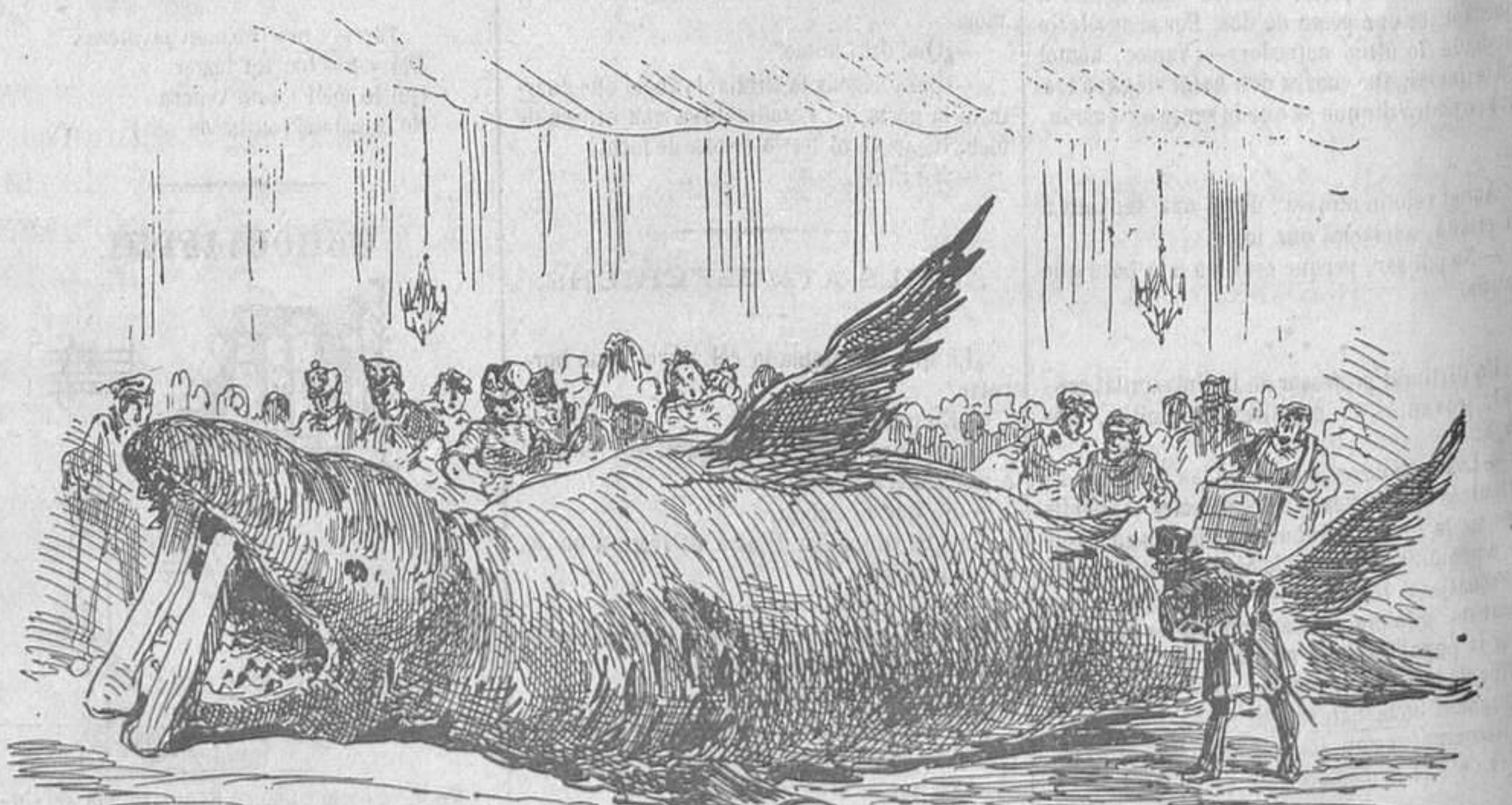
Un senyó de certa edat preguntava a un metje: — Un home de xexantya anys que se casi ab una noya joveneta, pot tenir fills? — Es molt possible, jo se de alguns que n' han tingut. — Y si lo home es ja de setanta anys? — ¡Oh! en aquest cas sí, sí; ja hi pot pujar de peus.

ACTUALITATS (per T. Padró.)

—Déu lo quart, ¿qué 'm podria retratar? —No pòt ser, per falta d' aygua. Torni a passar.

—Déu lo quart: avuy sembla que 'm podrà retratar, perque té bras d' aygua. —Sí, senyor: pero no pòt ser perque tinc falta de vidres.

¡Vaya una bestia mes rara! Ni al Atenso hi hauria

Cap peix gros que li podria Passar li ma per la cara.